

Lene Espersen

Torsdag den 16. november

**DANSKE
ARKITEKT
VIRKSOMHEDER**

Byens netværksdag 2017

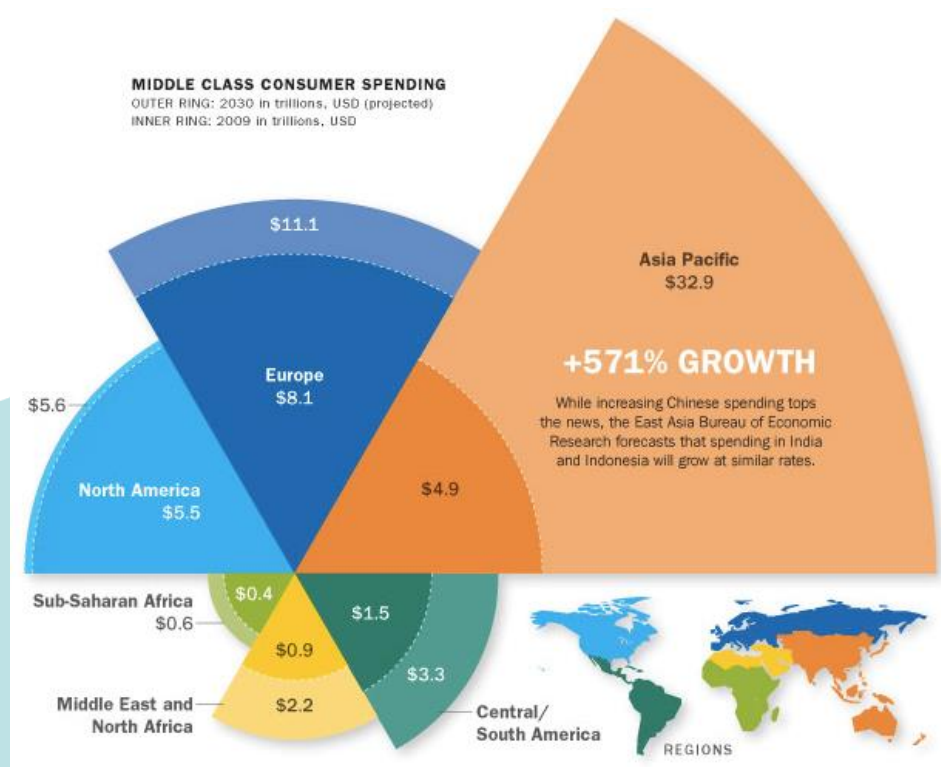
Hvordan kan vi som branche ruste os til fremtiden?

Refshaleøen 16.11.2017

Lene Espersen, Adm. Direktør Danske Arkitektvirksomheder

Grundlæggende udfordring - befolkningstilvækst fra 6 til 9 mia. mennesker

The Rise of a Global Middle-Class

Middle-class population (%) in different regions

Source: 1) OECD Development Working Paper no. 285, January 2010 2) Yahoo! Group Forecast, February 2014

MEDIATEK

INTERNAL USE

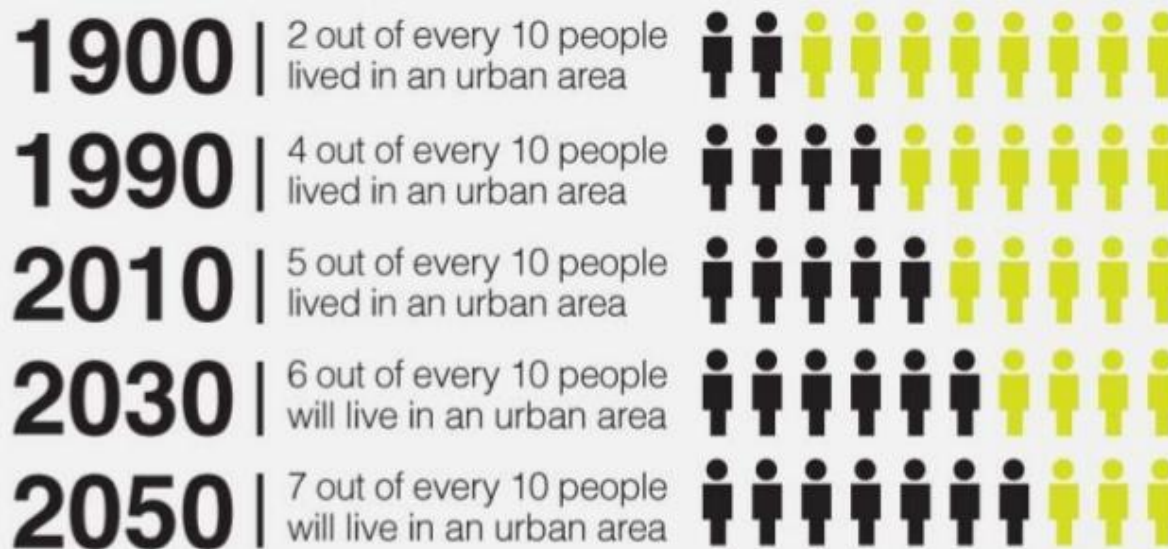
Copyright © MediaTek Inc. All rights reserved. 2014-05-29

14

Urbanisering

Der skal findes plads til mange nye indbyggere

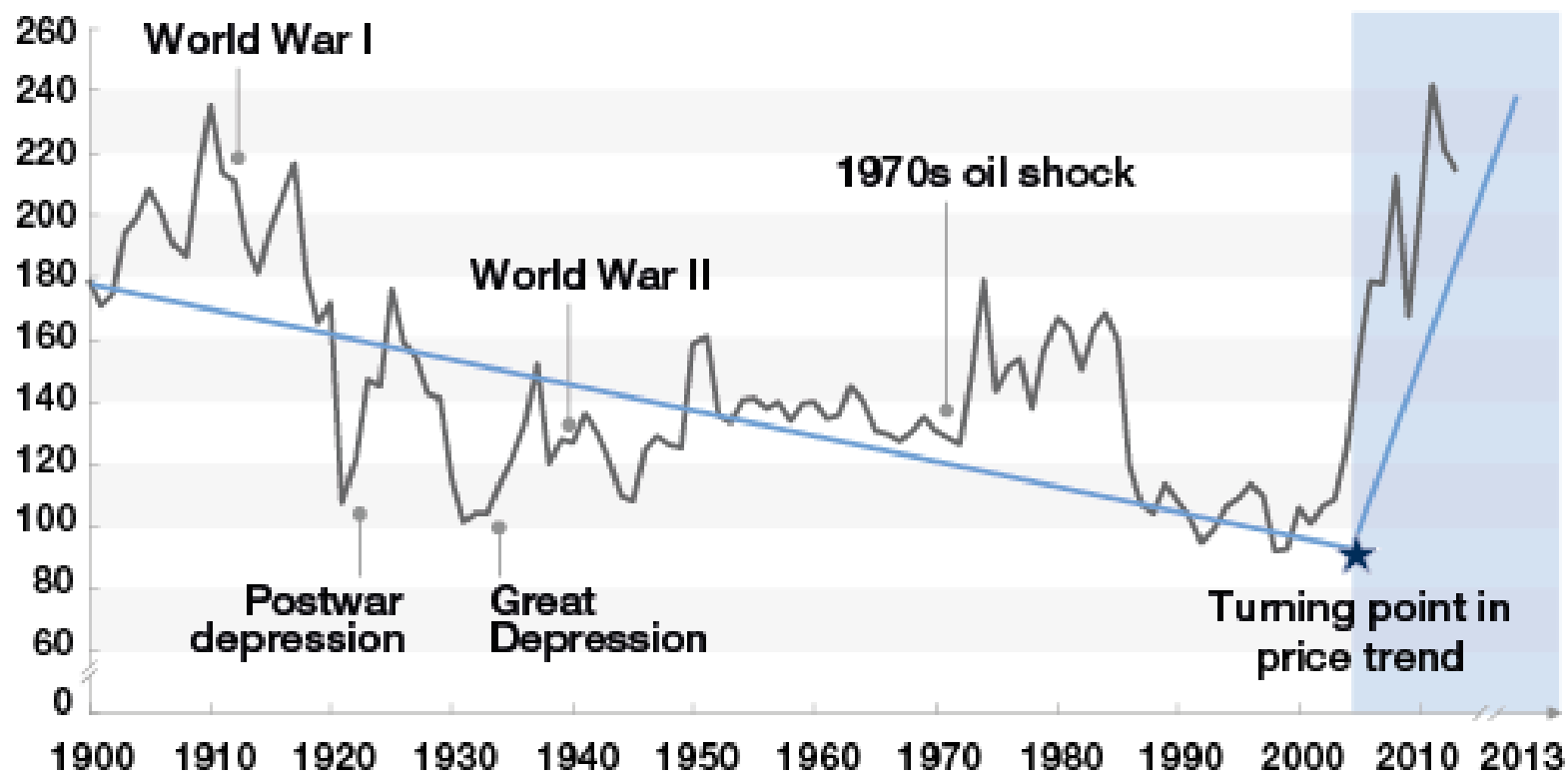
Urbanization

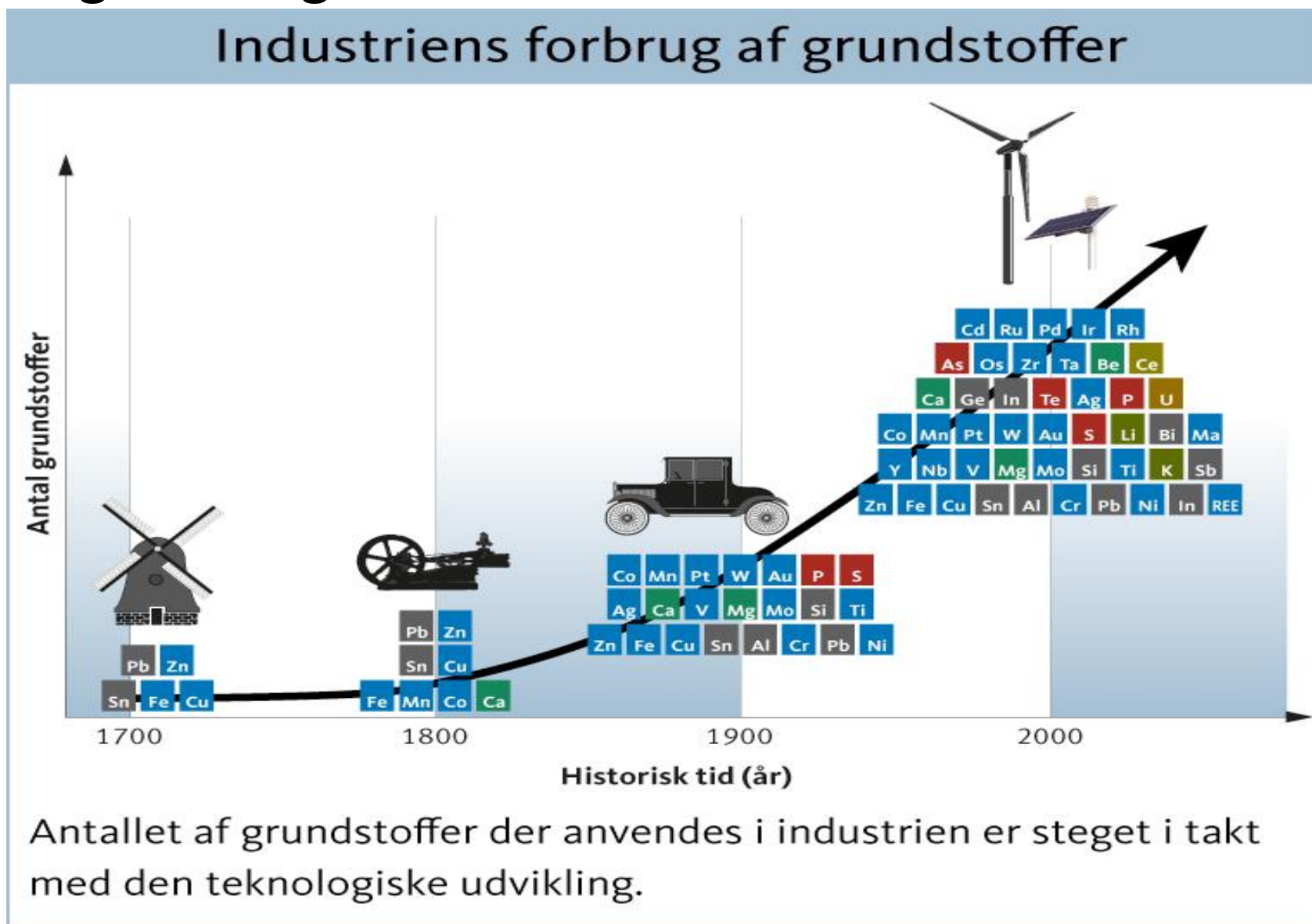
Defined by UN HABITAT as a city with a population of more than 10 mill

Grundlæggende udfordringer

Mangel på råstoffer og øget efterspørgsel medfører stigende priser

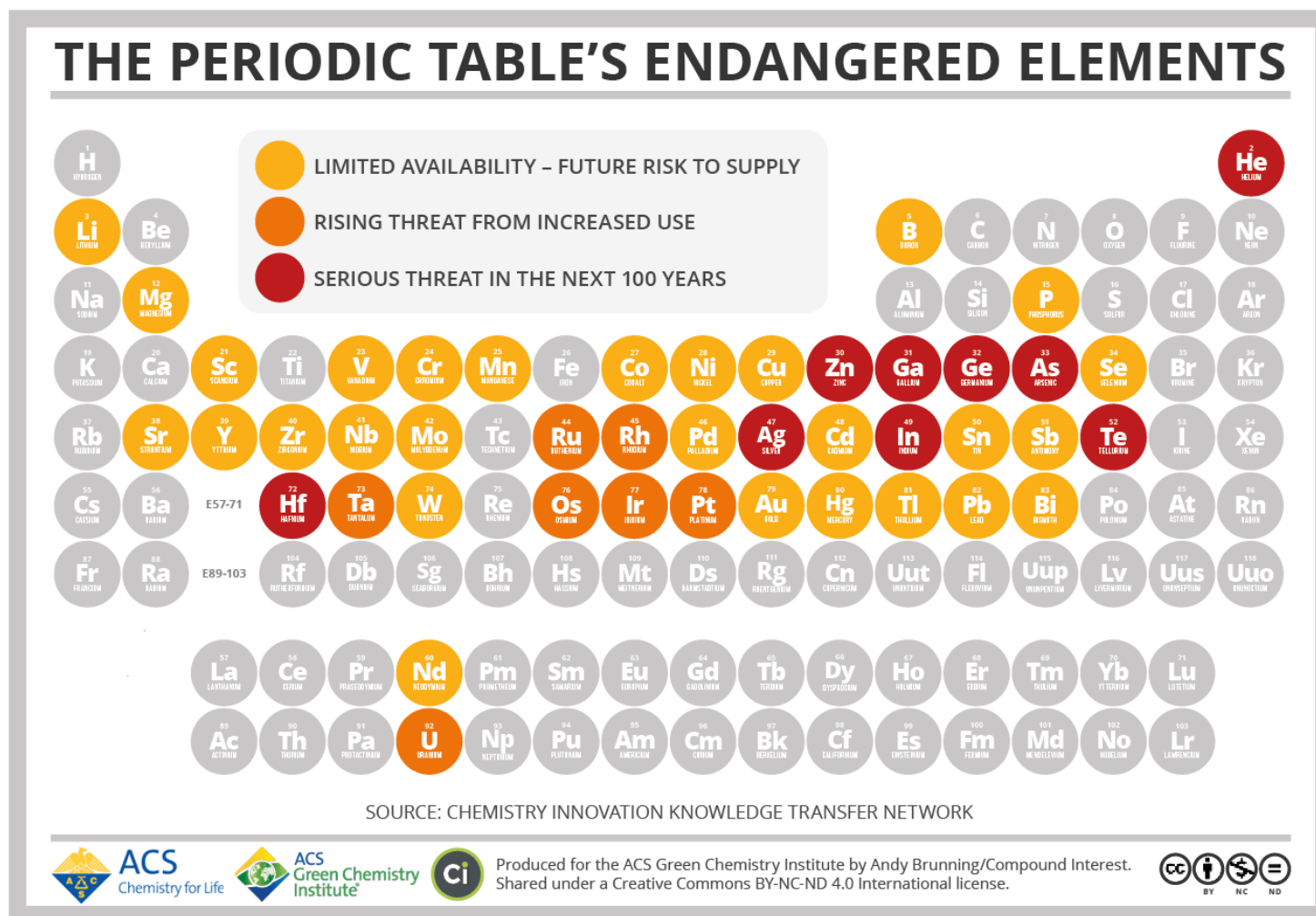

Industrien bruger flere grundstoffer

Grundlæggende udfordringer

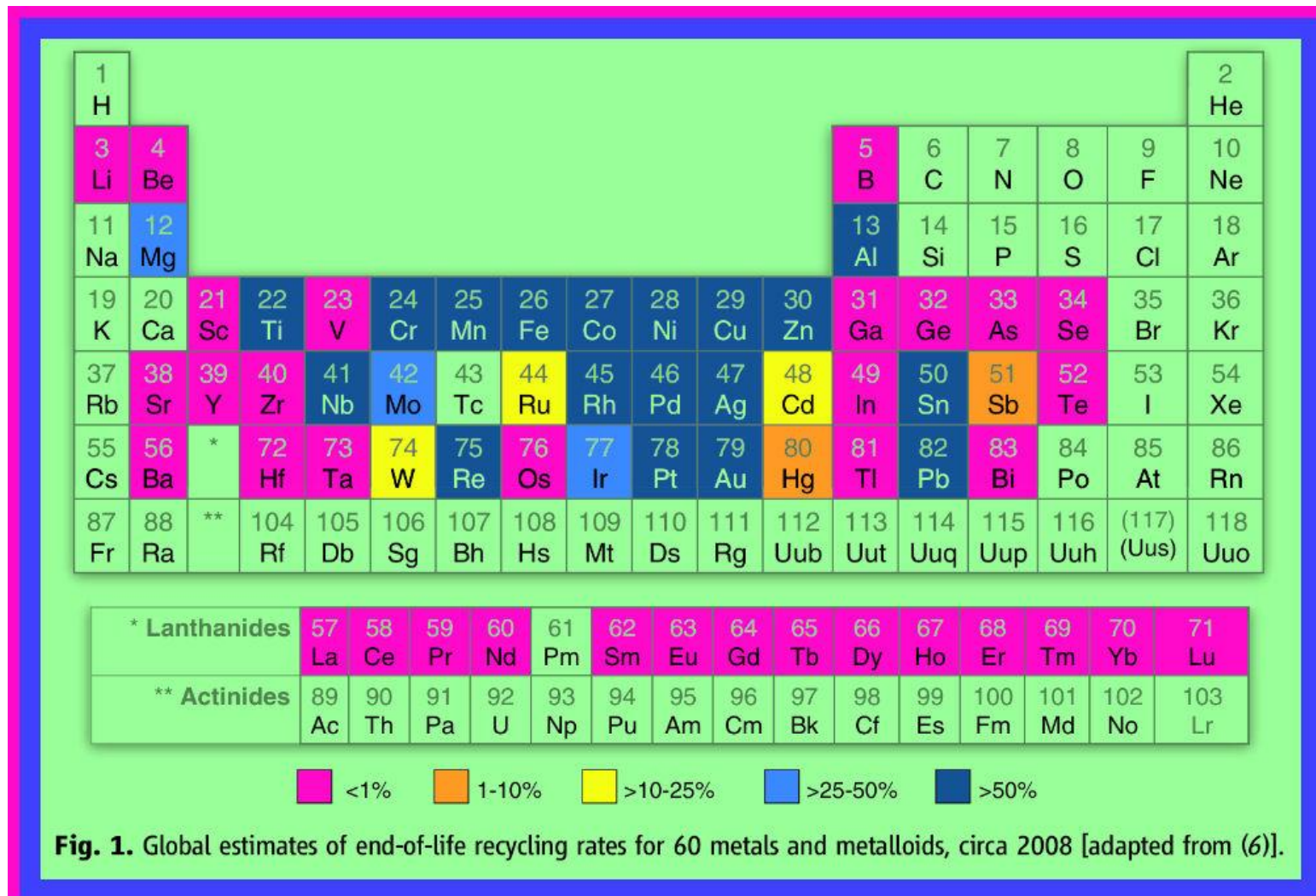
Mangel på sjældne råstoffer udfordrer produktionen

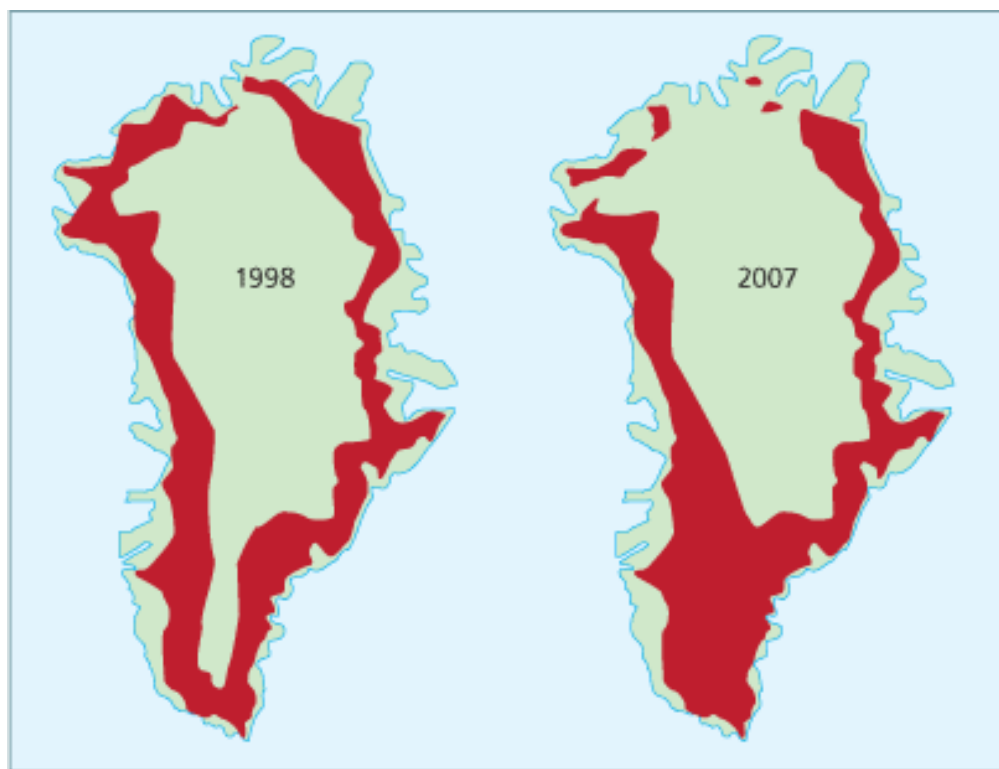
Grundlæggende udfordringer

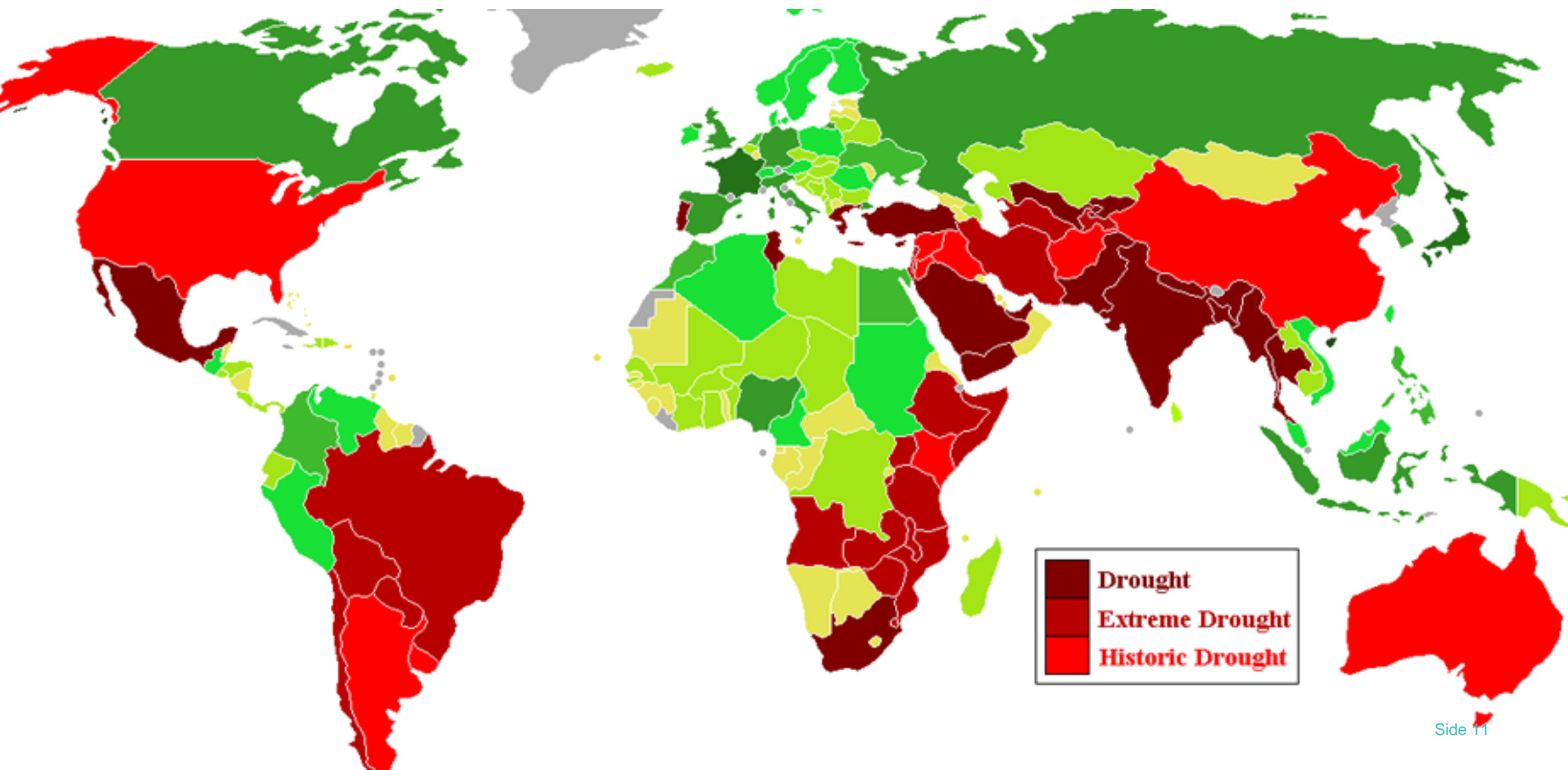
På trods af stigende priser og mangel på sjældne råstoffer – lav genanvendelse (Yale Research)

Grundlæggende udfordringer

Klimaforandringer

Byggeriets bæredygtighedsudfordringer

40% af energiforbrug kommer fra byggeriet

40% af materiale forbrug og 30% af affald

Ca. 5% of BNP & 8% of arbejdsstyrke

20-35% of miljø påvirkning

15% wasted "on site" – opdelt værdikæde

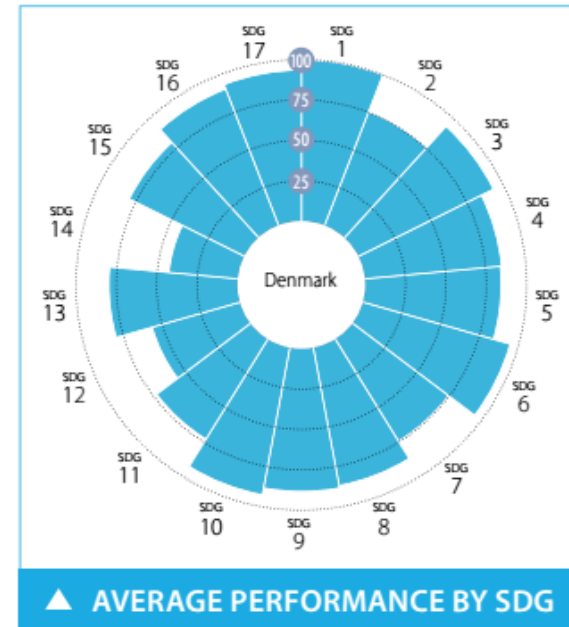
Globale udfordringer

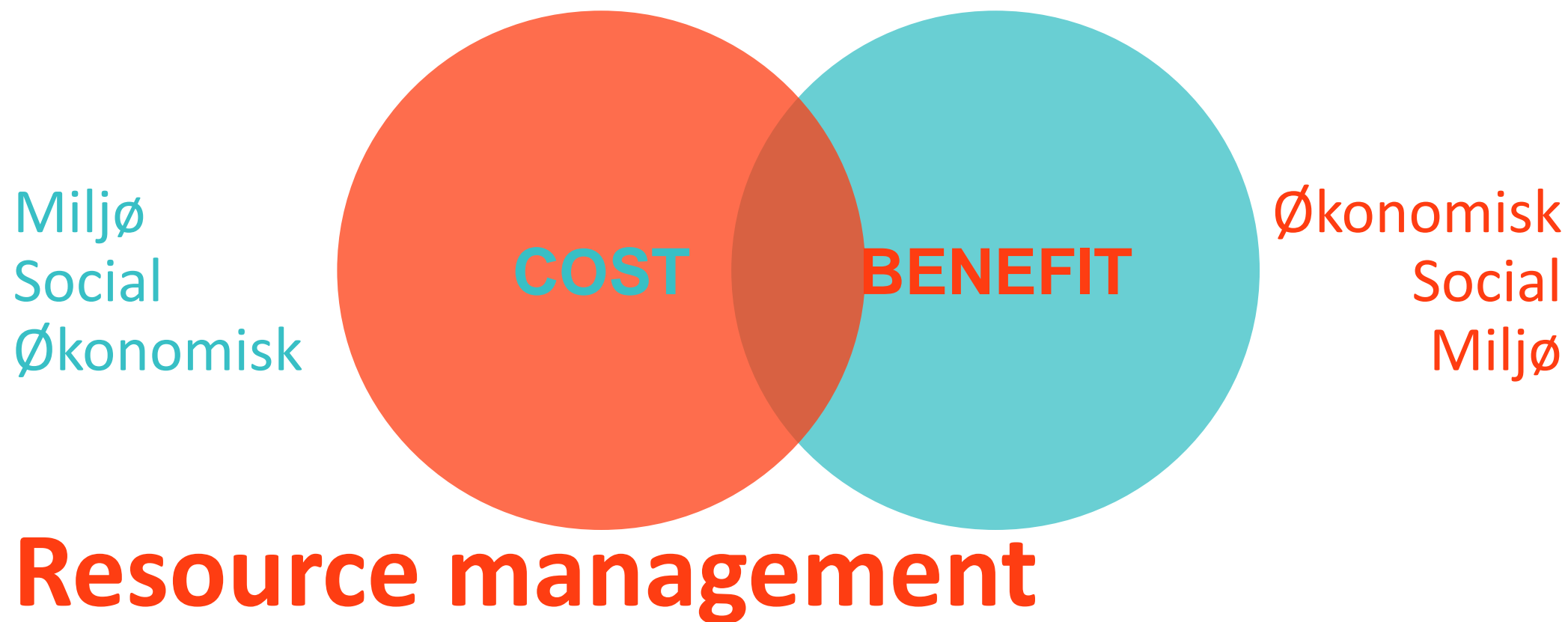
Danmarks placering på FN's SDG dashboard

Table 1. The SDG Index

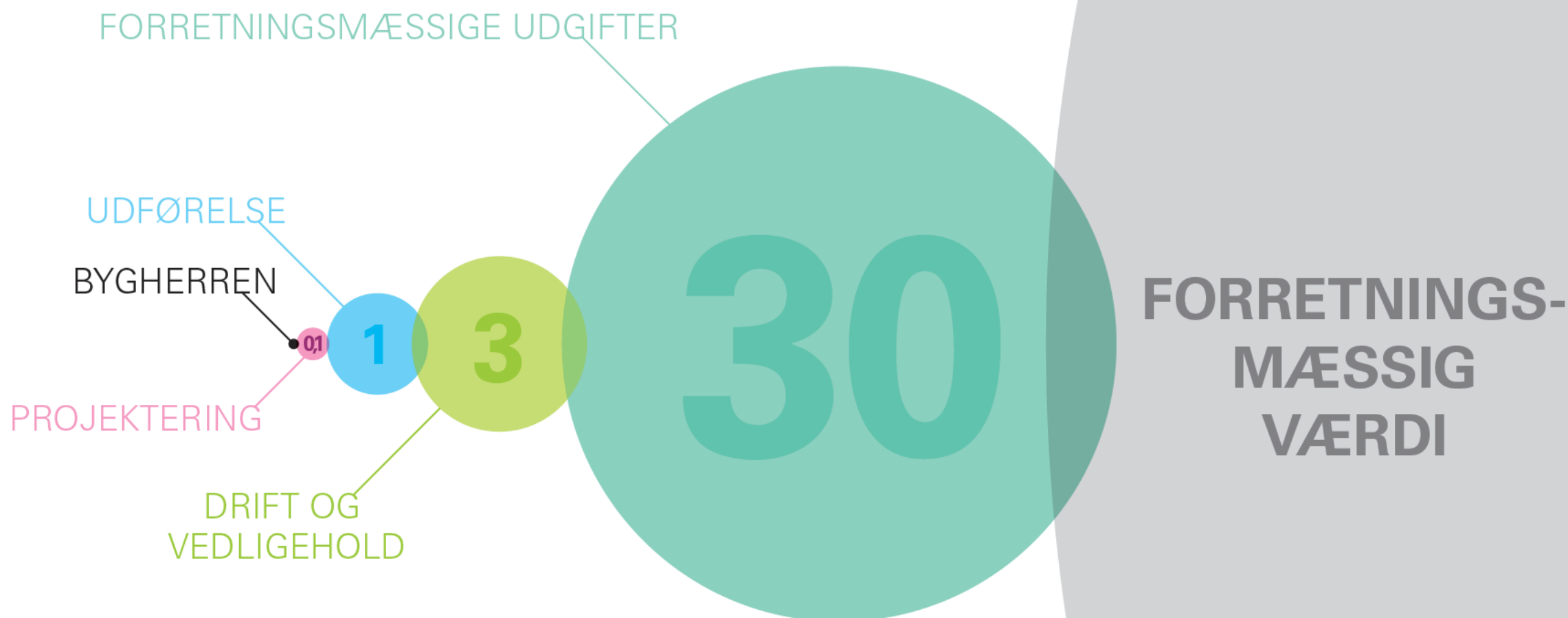
Rank	Country	Score
1	Sweden	84.5
2	Denmark	83.9
3	Norway	82.3
4	Finland	81.0
5	Switzerland	80.9
6	Germany	80.5
7	Austria	79.1
8	Netherlands	78.9
9	Iceland	78.4
10	United Kingdom	78.1
11	France	77.9
12	Belgium	77.4
13	Canada	76.8
14	Ireland	76.7
15	Czech Republic	76.7
16	Luxembourg	76.7
17	Slovenia	76.6
18	Japan	75.0
19	Singapore	74.6
20	Australia	74.5

Værdiskabelse

Arkitektens gearkasse: Værdi skabes langsigtet og for brugerne!

CASE: VUC Haderslev – AART architects

Photo by Jens Markus Lindhe

CASE: VUC Haderslev – AART architects

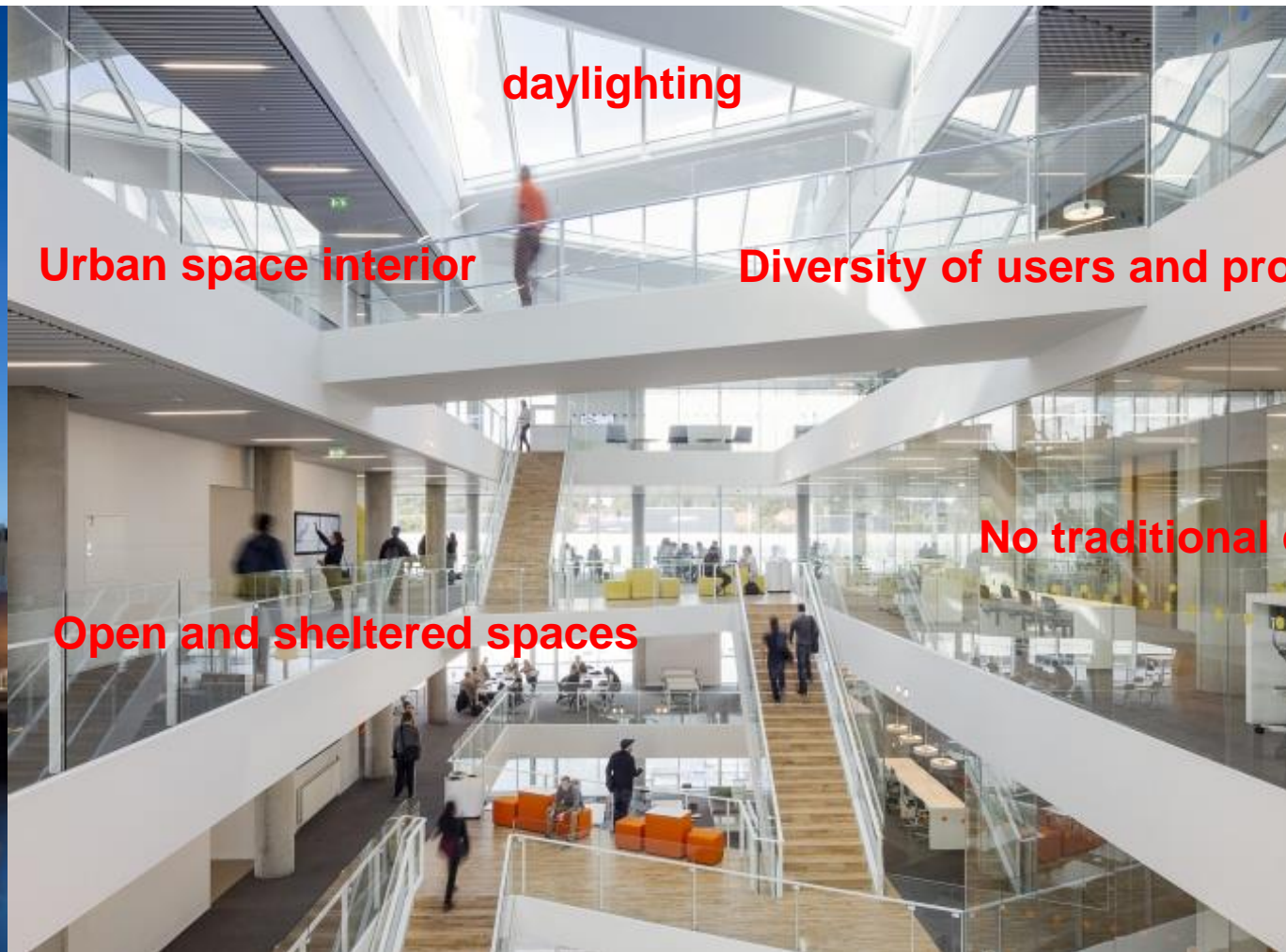
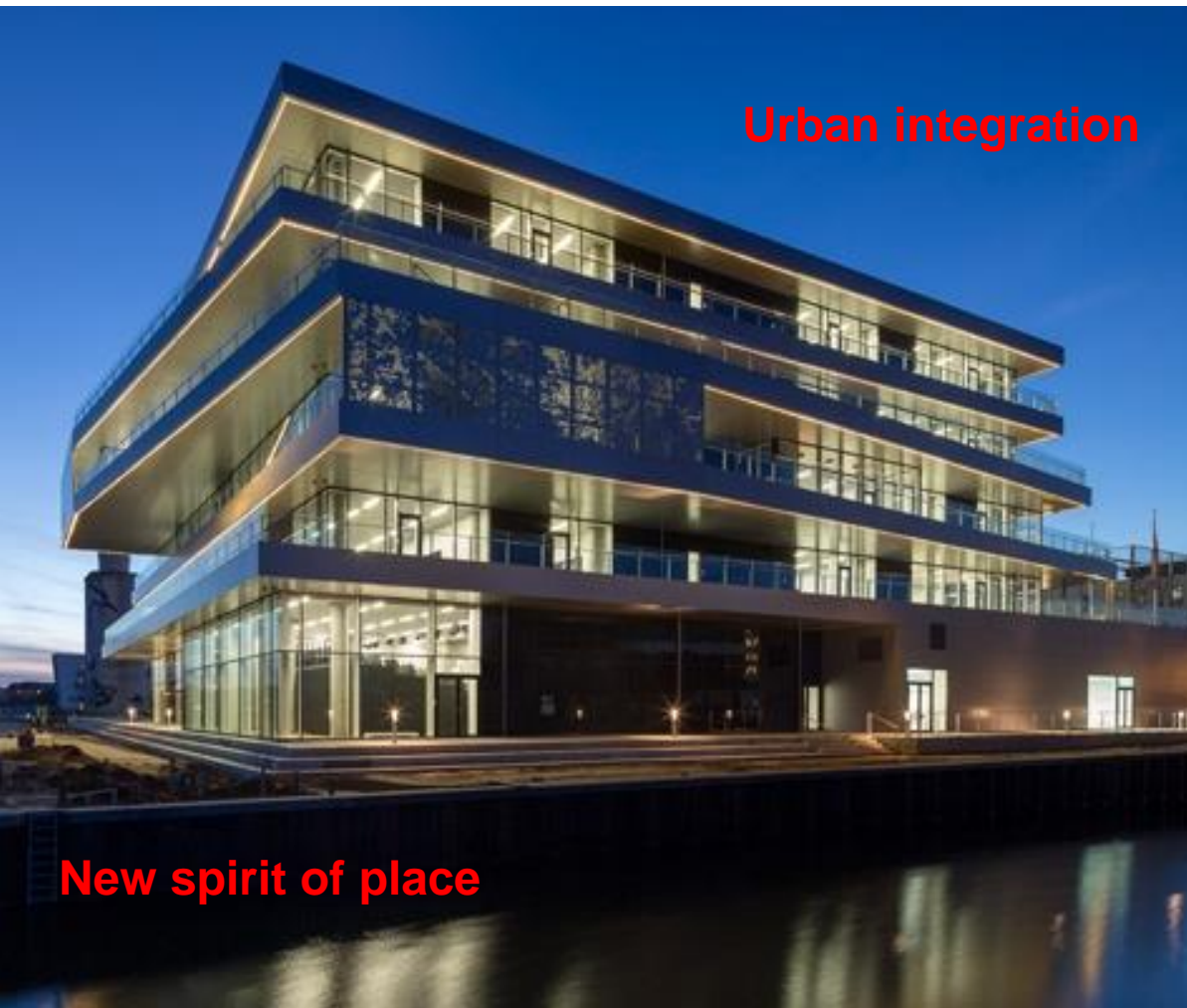

Photo by Jens Markus Lindhe

CASE: VUC Haderslev – AART architects

Productivity & learning, urban liveability

Studenter og undervisere meget tilfredse med studiemiljø

Fordobling af studerende der læser videre

Statistik: en ledig person der kommer i job er værd DKK 200.000/år

- Bygning tilbagebetalt på 3 år?

Arkitektonisk design

” Når arkitekten vil have græs på taget...
 ...hvem har så kan det sælges kasketten på ”

EDC Real estate 2015

Hvad er det

CASE: Moesgaard – Henning Larsen Architects

Photo by Jens Markus Lindhe

CASE: Moesgaard – Henning Larsen Architects

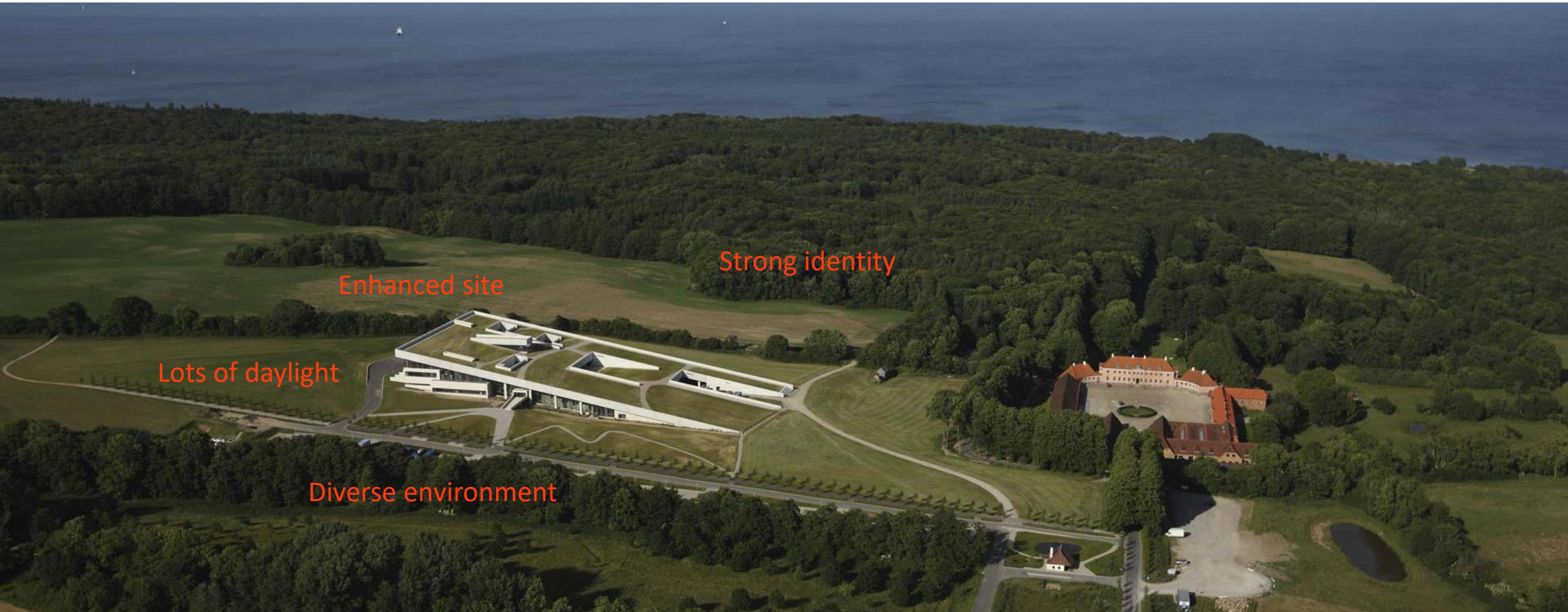

Photo by Jens Markus Lindhe

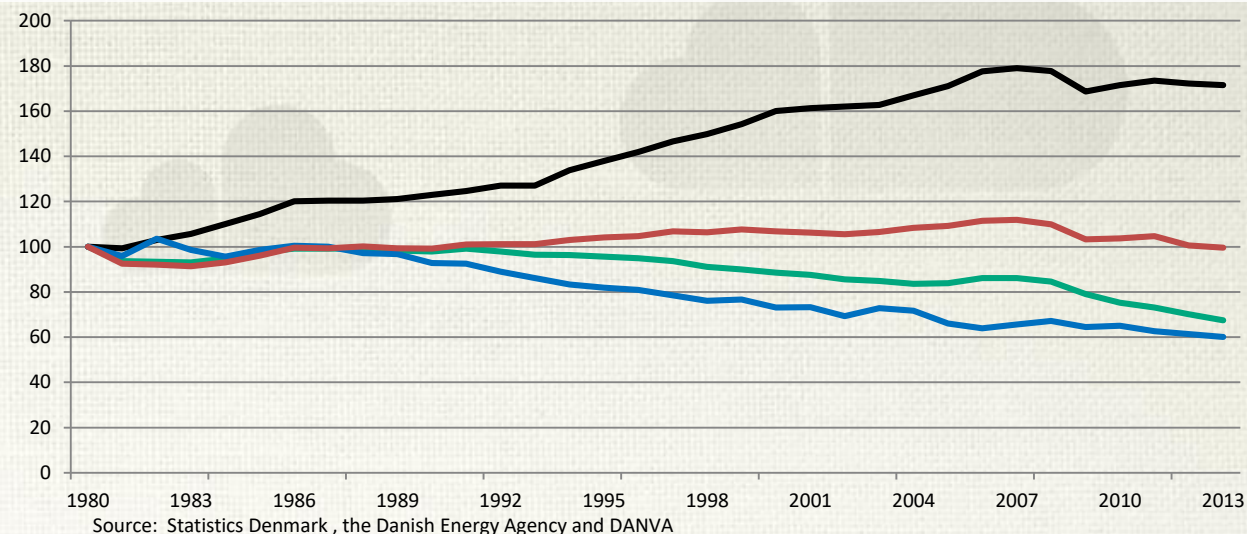
CASE: Moesgaard – Henning Larsen Architects

Photo by Jens Markus Lindhe

The Danish example (1980 = index 100)

- › Our economy has grown by more than 70% since 1980
- › Our energy consumption has remained the same
- › While CO₂ emissions have been reduced
- › And total water consumption has been reduced by 40%

- GDP in real terms
- Gross energy consumption, climate adjusted
- CO₂ emissions, adjusted
- Total water consumption

CASE: Jaegers Let Hal – Vandkunsten

Photo by Mads Frederik

CASE: Jaegers Let Hal – Vandkunsten

Photo by Mads Frederik

CASE: Jaegers Let Hal – Vandkunsten

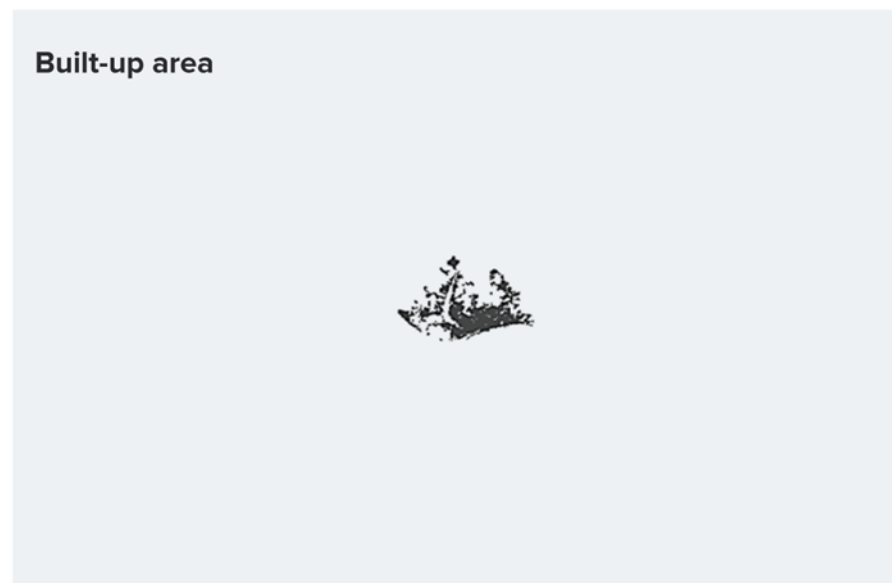

Tænk byplanlægning og tæt byggeri

Atlanta and Barcelona have similar populations but very different carbon productivity

Atlanta

Barcelona

Population

Urban area

Transport carbon emissions

2.5
million

4,280
km²

7.5
tonnes CO₂/person
(public + private transport)

Population

Urban area

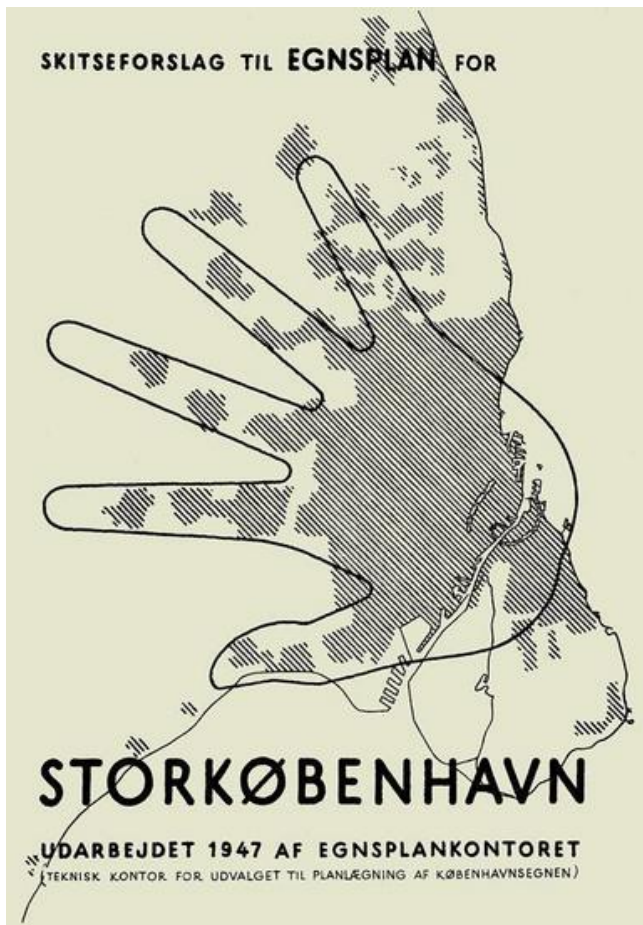
Transport carbon emissions

2.8
million

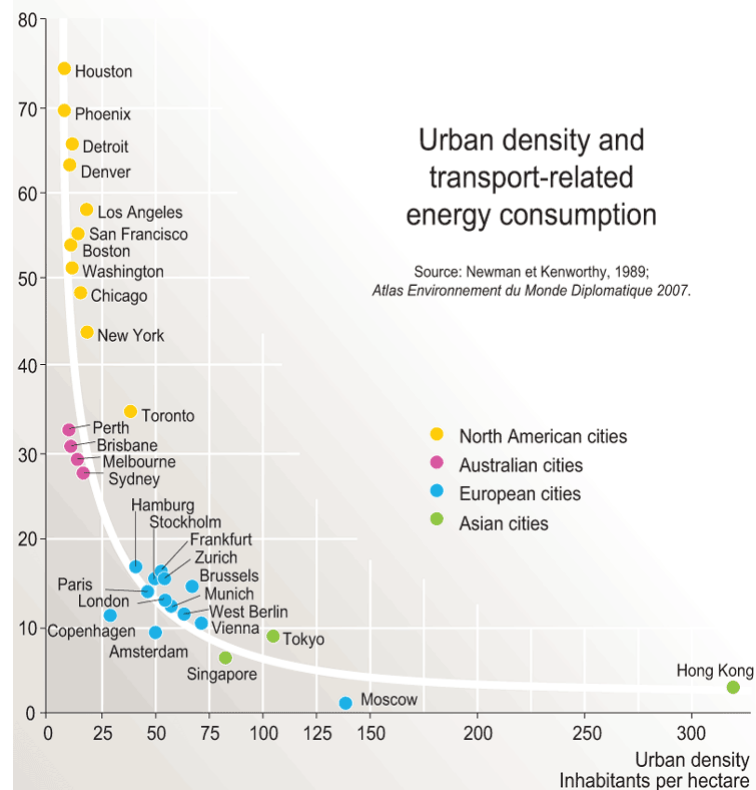
162
km²

0.7
tonnes CO₂/person
(public + private transport)

Fingerplanen

Transport-related energy consumption
Gigajoules per capita per year

CASE: Ryesgade 30 – Krydsrum arkitekter

56% energi besparelse
Finansieret af taglejligheder
Og attraktiv tagterrasse

CASE: Sønder Boulevard– SLA

Park 'tilbagebetalt' på 1½ år

CASE: Cykelslangen – Dissing & Weitling

health, social cohesion, urban life, climate, resources, economy

Brugt af 11.500
cyklister hver dag.

Sparer samfundet for 5
mill DKK i ventetid

CASE: Esbjerg Psykiatri – Arkitema

Photo by Arkitema

CASE: Esbjerg Psykiatri – Arkitema

Fiksering reduceret 69%
**61% reduktion i brug af
beroligende medicin**

Photo by Arkitema

Klimasikring

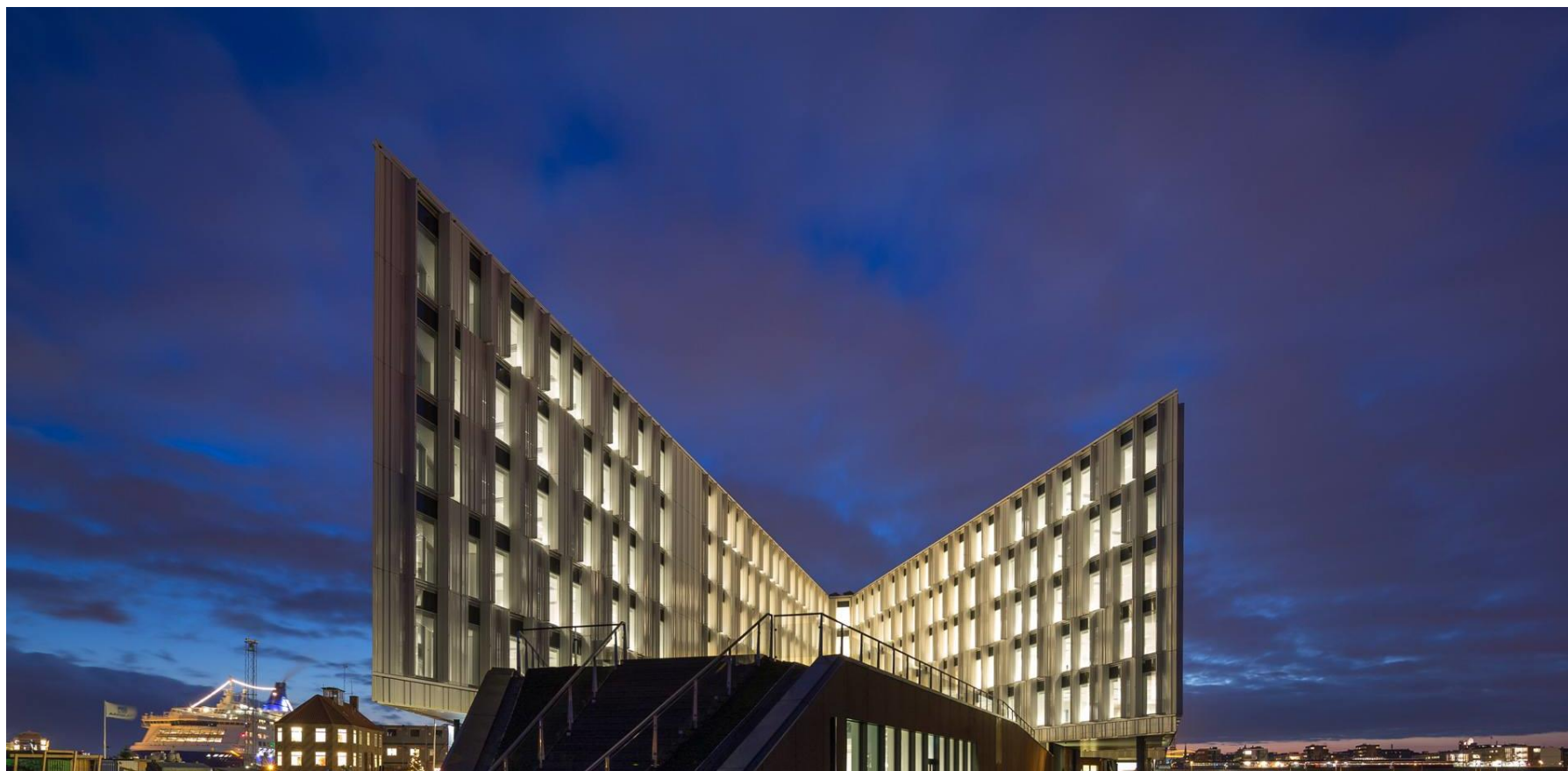
Case: Le Mur, Hasløv og Kjærsgaard

**Stormsikring og
turistattraktion**

CASE: FN Byen – 3XN

produktivitet og læring, klima, ressourcer

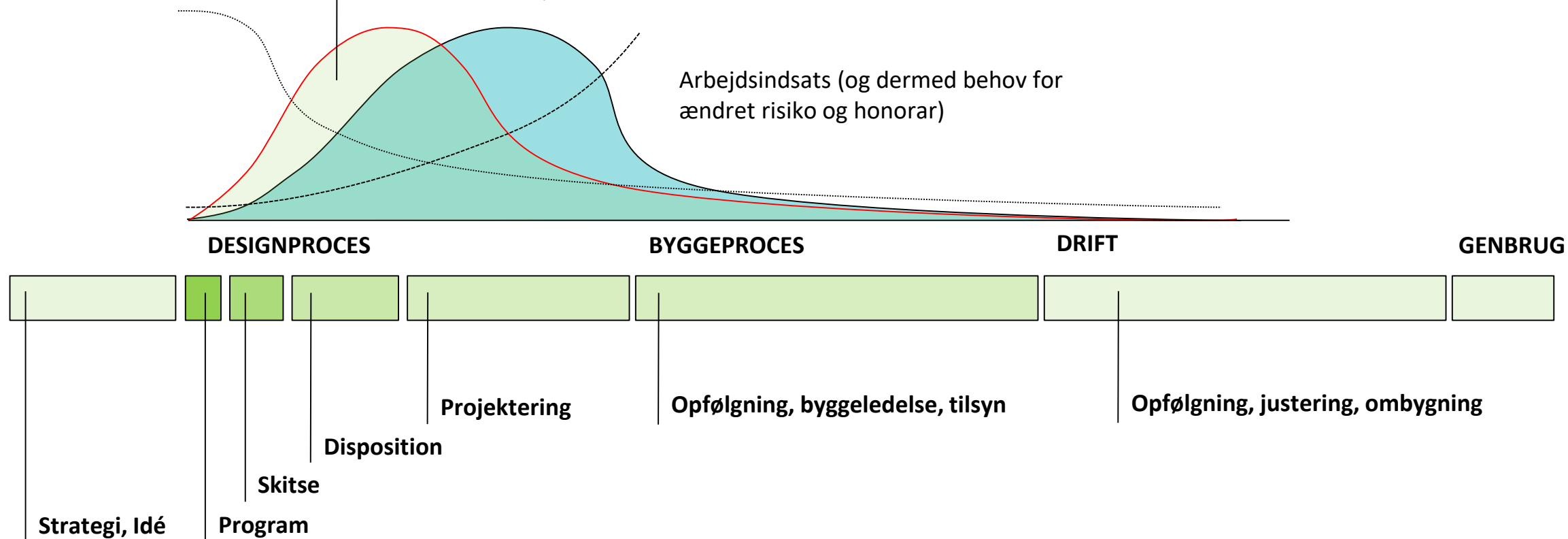

Ændret arbejdsindsats

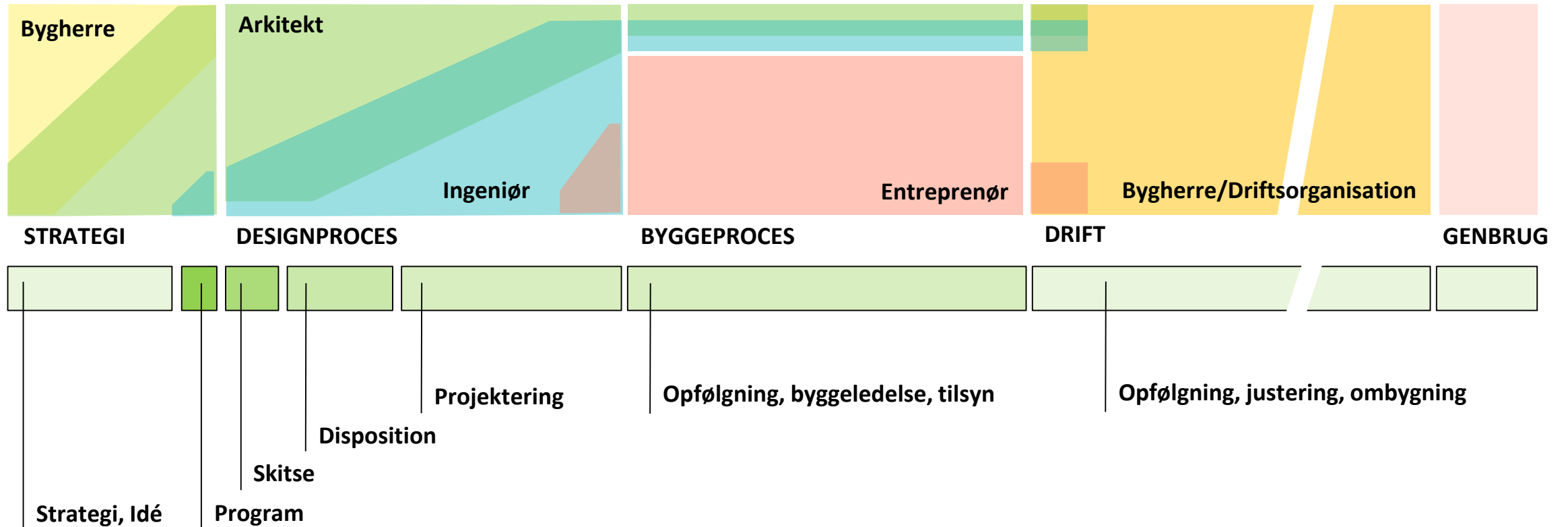
Forbedret integration:

- Totaløkonomi, LCC
- Performance, energi, ressourcer, LCA
- Funktionalitet, indeklima

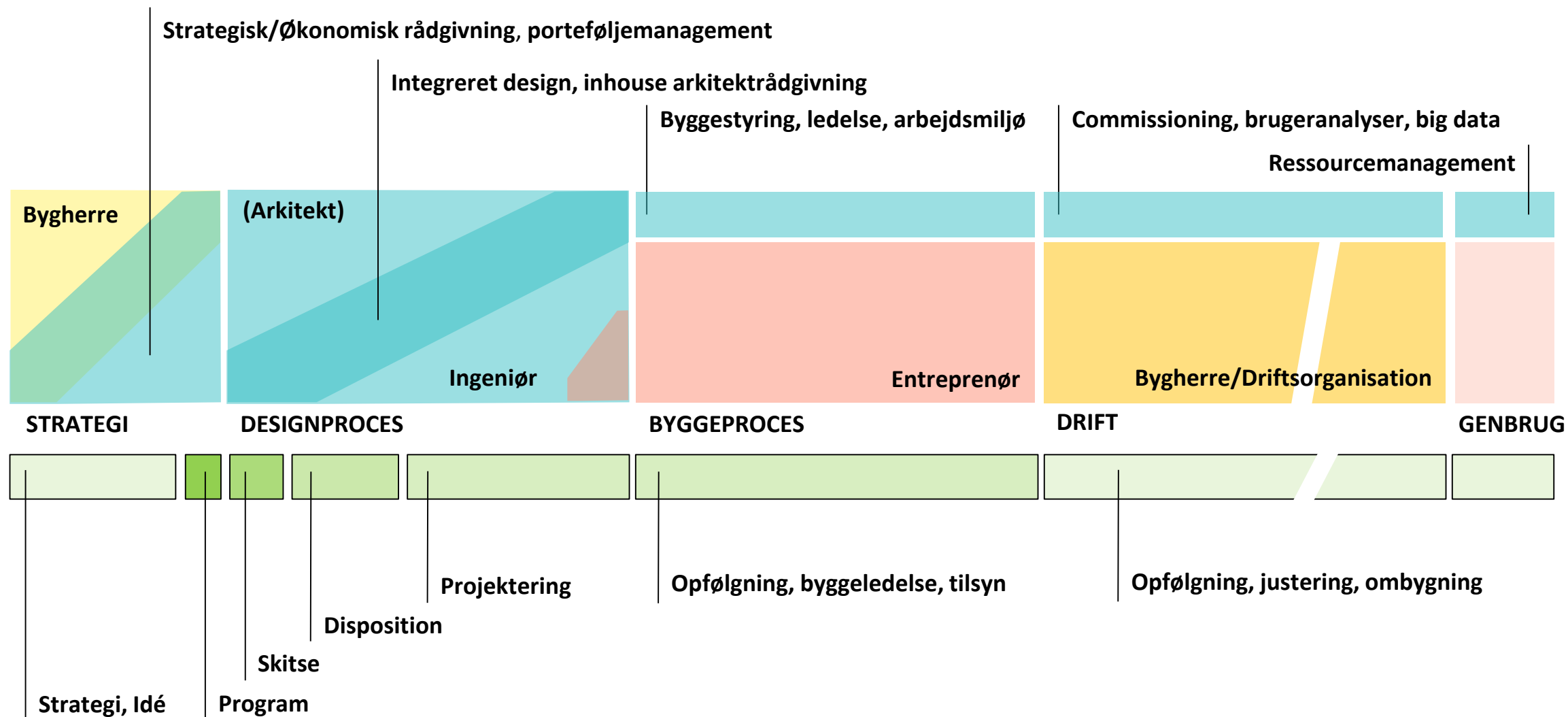
Arbejdsindsats (og dermed behov for ændret risiko og honorar)

Værdikæden

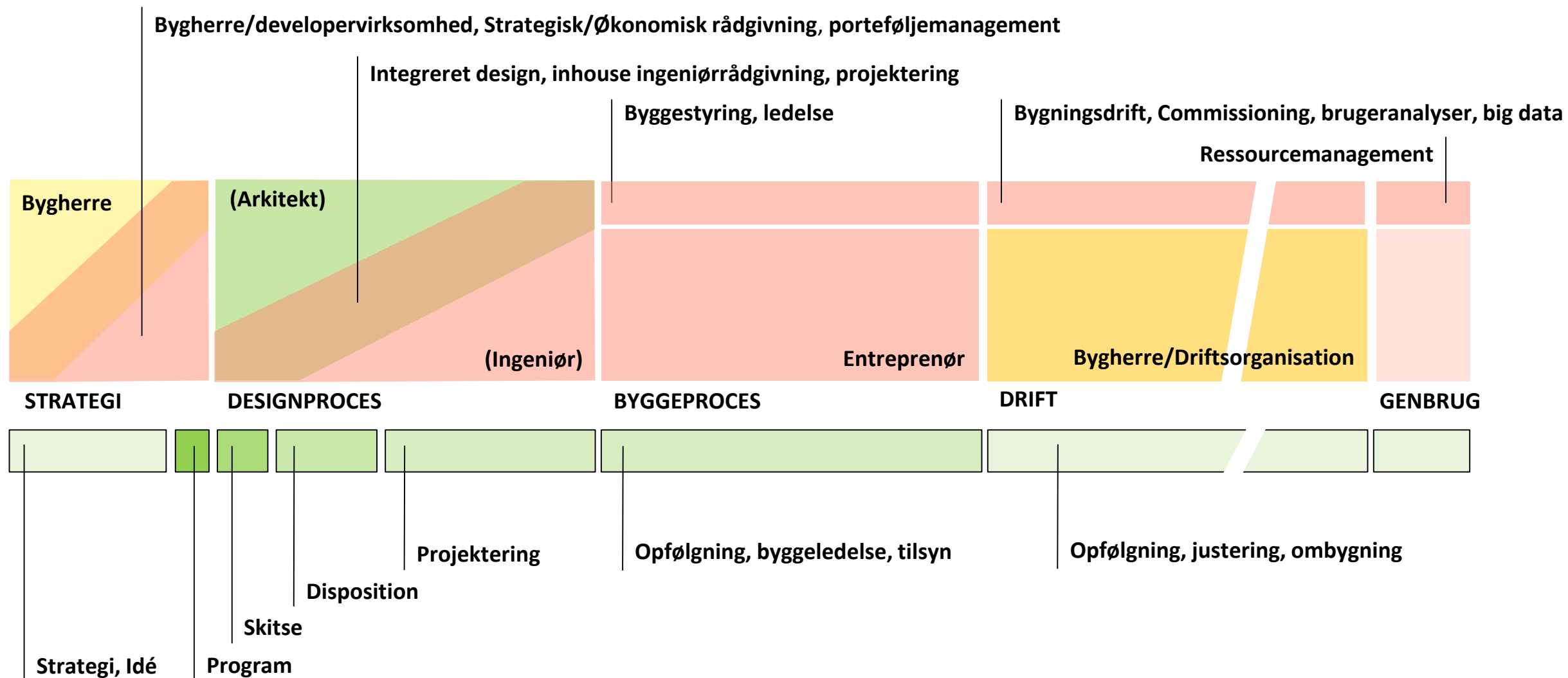

INGENIØR – udvidelse af forretningsområder

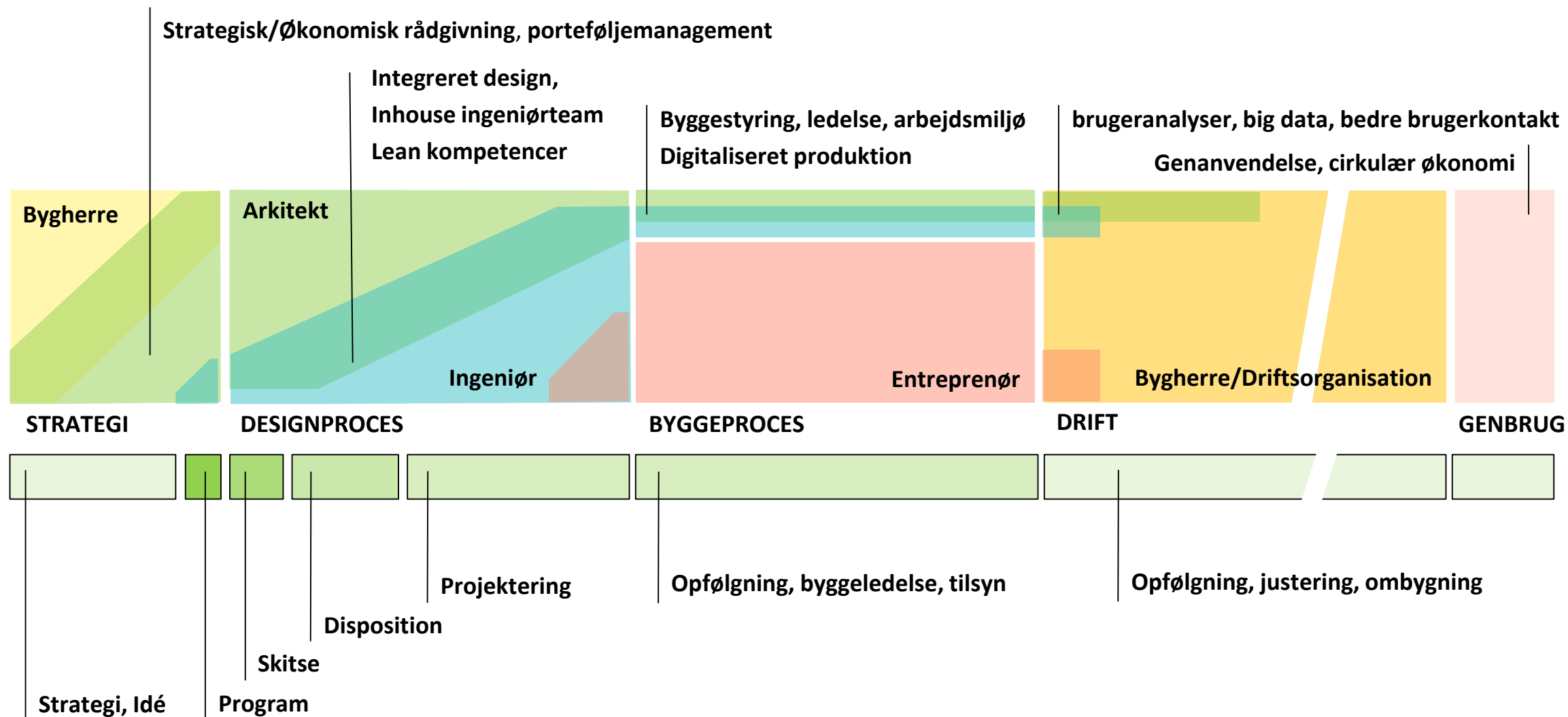

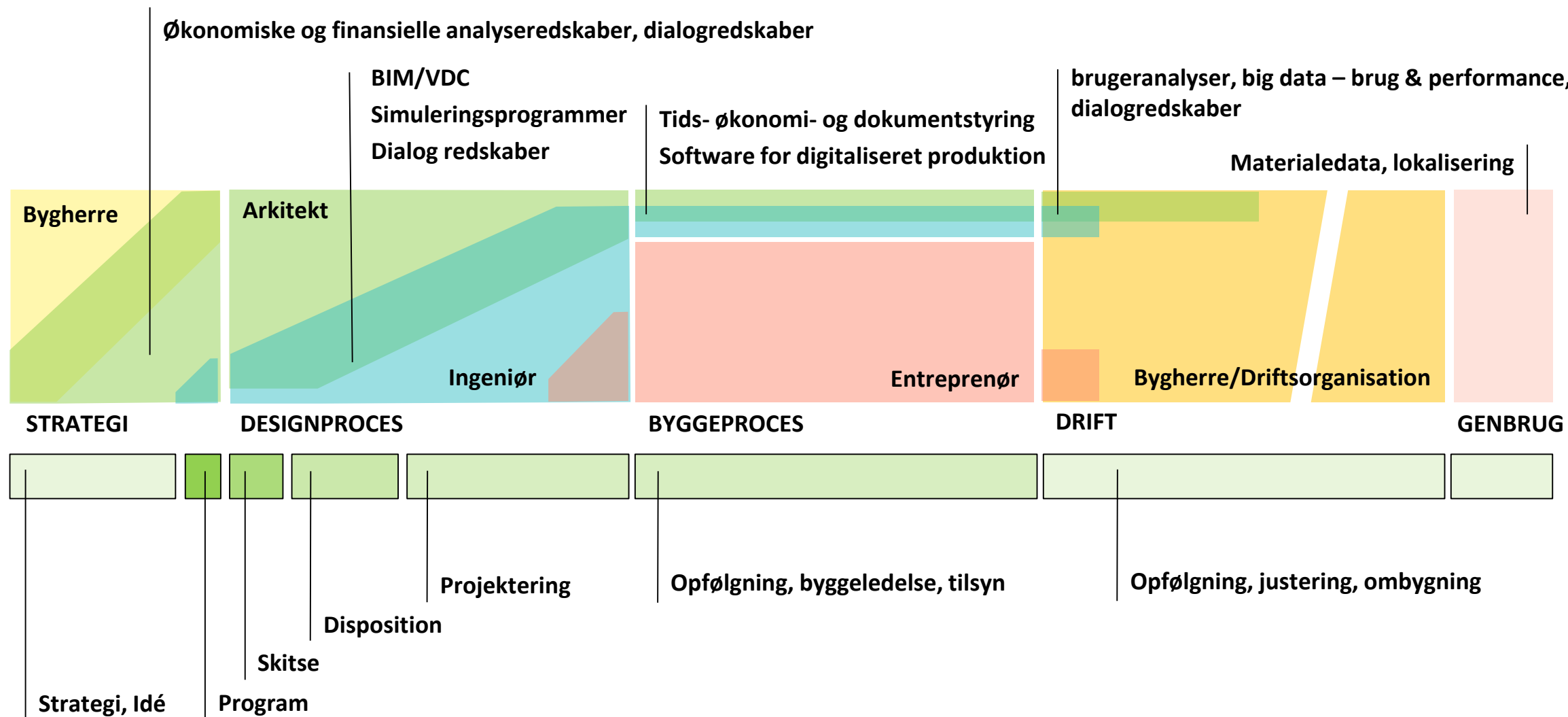
ENTREPRENØR - udvidelse af forretningsområder

ARKITEKT – udvidelse af forretningsområder

ARKITEKT – digitale værktøjer

Case: ZESO architects

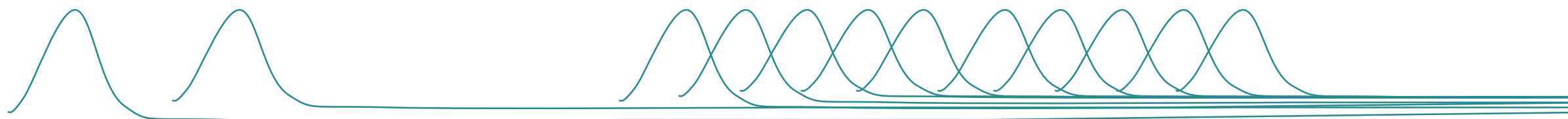

PERSPEKTIV: VÆRKTØJ OG METODE

FØR   UNDER

EFTER

KPIs

PERFORMANCE ESTIMATES

PERFORMANCE MONITORING

PERSPEKTIV: VÆRKTØJ OG METODE

MILJØ

SOCIAL

ØKONOMI

<p>Indeklima, Bymiljø Bokvalitet, Arbejdsmiljø Friareal, Natur, Landskab</p>	<p>Trivsel, Sundhed Produktivitet, Læring Sammenhængskraft, Byliv</p>	<p>Samfundsøkonomi Investeringssikkerhed Afledte økonomiske effekter</p>
<p>Ressourcforbrug Cirkulær økonomi Miljøpåvirkninger – CO2</p>	<p>Sikkerhed, Arbejdsulykker Social ansvarlighed Gentrifisering, ulighed</p>	<p>Arbejdsøkonomi Transaktionskostninger Totaløkonomi</p>

**Simulations
Måling
Life Cycle Assessment**

**Dialog proces
Co-creation
Bruger evaluering**

**Financiering
Business Models
Life Cycle Cost**

Nye forretningsmodeller

Genanvend og forlæng levetid

Ressourceeffektivitet

Skab indre marked for sekundære råvarer/cirkulær økonomi

Digitalisering - nye samarbejdsmodeller

Design proces – lad arkitekten tænke langsigtet

Byplanlæg langsigtet

TAK FOR ORDET